

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

**У СВІТІ ПРОДАНО
МАЙЖЕ 28 МЛН ПРИМІРНИКІВ**

ПЕРЕКЛАДЕНО 40 МОВАМИ

Ці стіни приховали їхню таємницю. Але тепер її викрито...

Знаєш, не всі зниклі безвісти насправді зникають. Не всі злочини розкриваються. І не завжди вбивці дістають по заслuzі у в'язниці. Надто якщо винні — підлітки. І надто якщо все це сталося чверть століття тому. Запевняю, ніхто й не згадає. Але на зустрічі випускників хтось обмовився, що школу планують трохи змінити. Передусім знести тренажерний зал... Я бачу в твоїх очах страх. А що ти бачиш у моїх? Її обличчя. І правду, яку ми поховали разом із тілом. Думали, що поховали...

Ваша увага не послабне аж до останньої сторінки.

Amazon.com

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6086-3

9 786171 260863

ГІЙОМ
МЮССО

ДІВЧИНА ТА НІЧ

Г І Й О М
МЮССО

ДІВЧИНА ТА НІЧ

ГІЙОМ
МЮССО

G U I L L A U M E
MUSSO

LA JEUNE FILLE
ET LA NUIT

Roman

**CALMANN
LEVY**

ГІЙОМ
МЮССО

ДІВЧИНА ТА НІЧ

Роман

ХАРКІВ КЛУБ
СІМЕЙНОГО
2019 ДОЗВІЛЯ

УДК 821.133.1
М98

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Musso G. La Jeune Fille et la Nuit: Roman / Guillaume Musso. —
Paris : Calmann-Lévy, 2018. — 440 p.

Переклад з французької *Елли Євтушенко*

Дизайнер обкладинки *Марго Стернічук*

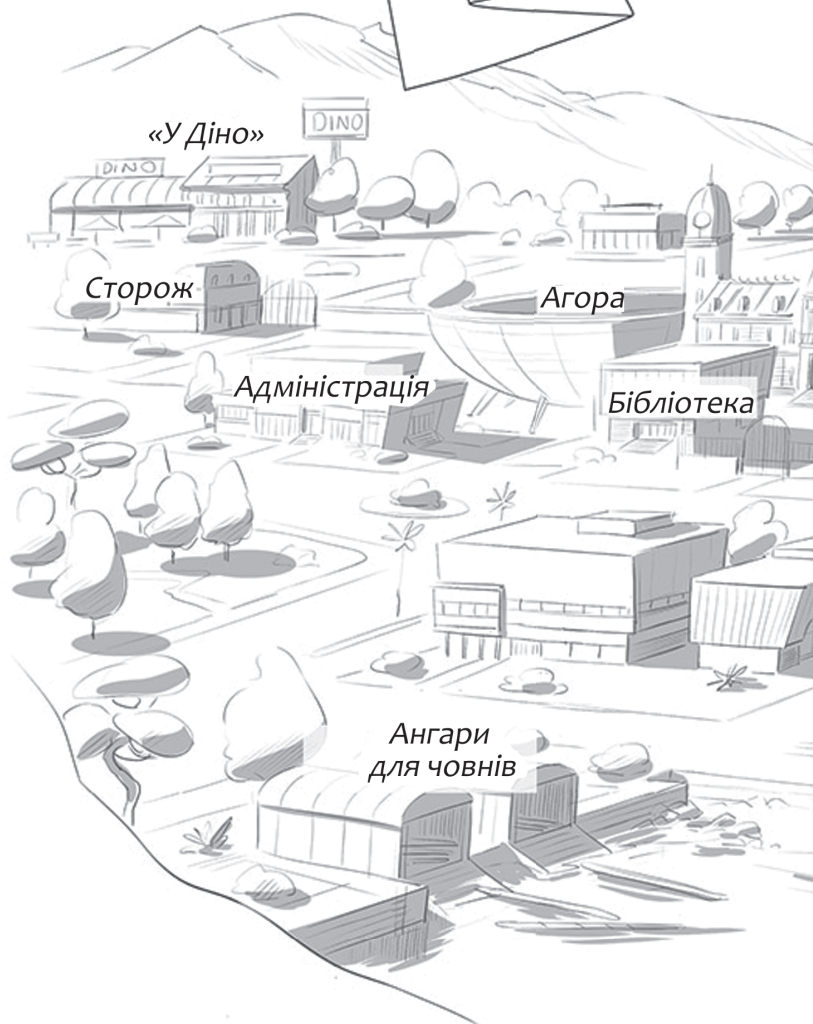
ISBN 978-617-12-6086-3
ISBN 978-2-7021-6363-4 (фр.)

© Calmann-Lévy, 2018
© DepositPhotos.com / AnnaTamiła, обкладинка, 2019
© Matthieu Forichon, ілюстрації, 2019
© Nemiro Ltd, видання українською мовою, 2019
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2019

Флорі, на згадку про наші розмови
тієї зими, під час п'ятики
о 4-й годині ранку...

Питання ночі досі стоїть руба.
Як її пережити?
Анрі Мішо

Ліцей імені

Сент-Екзюпері

Стежка контрабандистів

Дівчина:

Геть, о, геть!
Зникни, жажливий скелете!
Я ще юна, зникни!
І не торкайся мене!

Смерть:

Дай мені руку, ніжне, прекрасне створіння!
Я тобі друг, не бійся. Не опирайся!
Не страшися мене
Мудро засни у моїх обіймах.

*Маттіас Клаудіус (1740—1815).
Смерть і дівчина*

2017 рік

Південна точка мису Антіб. 13 травня.

Манон Агостіні припаркувала службову автівку в кінці шосе Де-ля-Гаруп. Офіцерка муніципальної поліції грюкнула дверцятами старої «Кенго», подумки проклинаючи ланцюжок подій, що привів її сюди.

Близько дев'ятої години вечора сторож однієї з найрозкішніших вілл мису зателефонував до комісаріату Антіба, щоб повідомити про вибух петарди чи постріл — у будь-якому разі якийсь дивний звук, — що, схоже, пролунав на скелястій стежці поруч із прилеглим до вілли парком. Комісаріат не надав великого значення цьому дзвінку й переадресував його в управління муніципальної поліції, де не вгадали нічого ліпшого, ніж викликати її, хоча вона вже була не на службі.

Коли начальник зателефонував їй, щоб попросити з'їздити й поглянути на берегову стежку, Манон уже була у вечірньому вбранні, готова вийти з дому. Вона хотіла б у відповідь послати його куди-інде, але не могла відмовити в послугі людині, яка того самого ранку дозволила їй залишити собі

«Кенго» після роботи. Машина Манон щойно дала дуба, а в цей суботній вечір їй просто конче потрібна була автівка, щоб доїхати на дуже важливу для неї зустріч.

Ліцей імені Сент-Екзюпері, де вона навчалася, святкував своє п'ятдесятиріччя, і з цієї нагоди її колишні однокласники збиралися на вечірку. Манон потай сподівалася, що зустріне там хлопця, якому колись подобалася. Той хлопець був не схожий на інших, а вона тоді його нерозумно проігнорувала, віддаючи перевагу старшим типам, що всі як один виявилися зрештою цілковитими кретинами. У цьому сподіванні не було ні краплі раціональності — вона навіть не була впевнена, що він прийде на вечірку, та й, мабуть, він узагалі вже забув про її існування, — але їй треба було вірити, що в її житті нарешті щось відбудеться. Манікюр, зачіска, шопінг: Манон готувалася всю другу половину дня. Вона спустила триста євро на пряму сукню з темно-синього мережива й шовкового трикотажу, позичила в сестри кільце з перлами, а в подруги — замшеву модель від «Стюарт Вайцман», відкриті туфлі, що нестерпно муляли.

Дибачучи на підборах, Манон увімкнула ліхтарик на телефоні й попрямувала вузькою доріжкою, що тяглася вздовж узбережжя більш ніж два кілометри, аж до вілли Ейленрок. Вона добре знала це місце. Коли вона була дитиною, батько брав її з собою на риболовлю в цих бухточках. Колись тутешні називали цю околицю шляхом митників чи контрабандистів. Пізніше місцина фігурувала в туристичних проспектах під мальовничою назвою «стежка Тір-Пуаль¹». Нині вона звалася тривіально й зовсім безбарвно — прибережна стежка.

За п'ятдесят метрів Манон наштовхнулася на огорожу з табличкою: «Небезпечна зона. Прохід заборонено». Посеред тижня розігралася сильна буря. Потужні хвилі спричинили обвали, через що прогулянки на певних відтинках були неможливі.

¹ Дослівно: «вирви волос». Назва походить від провансальського діалекту, де *tira-reous* — реп'ях. (Тут і далі прим. перекл., якщо не зазначено інше.)

Манон якусь мить повагалася, а тоді вирішила переступити огорожу.

1992 рік

Південна точка мису Антіб. 1 жовтня.

Вінка Роквелл радісно підстрибнула, проходячи повз пляж Ля-Жольєтт. Була десята година вечора. Щоб дістатися сюди з ліцею, їй вдалося переконати одну зі своїх колежанок з першого підготовчого курсу, яка мала скутер, висадити її на шосе Де-ля-Гаруп.

Заходячи на стежку контрабандистів, вона відчула, як унизу живота пурхають метелики. На неї чекає Алексіс. На неї чекає її кохання!

Вітер ледве не збивав її з ніг, але ніч була така гарна, а небо — таке чисте, що було видно, майже як удень. Вінка завжди обожнювала цю місцину за її дикість і невідповідність безтурботному літньому образу Французької Рив'єри. Під сонячним світлом вас полонили ці біло-вохряні спалахи вапнякових скель та безліч мінливих відтінків лазурі, що омивала бухточки. Одного разу, дивлячись у напрямку Леринських островів, Вінка навіть помітила дельфінів. Коли здіймався вітриган, краєвид кардинально змінювався. Стрімкі скелі ставали небезпечними, оливкові дерева й сосни, здавалося, звивалися від болю, ніби намагалися вирватися з корінням з-під землі. Та Вінка не зважала. На неї чекає Алексіс. На неї чекає її кохання!

2017 рік

Чорт забирай!

Каблук однієї туфлі Манон зламався під корінь. От блін! Перед вечіркою доведеться заїхати додому, а завтра на неї накричить подруга. Вона зняла туфлі, поклала їх у сумочку й пішла босоніж.

Вона й далі просувалася вузькою, але бетонованою стежкою, що пролягала понад кручами. Повітря було чисте та життєдайне. Містраль¹ прояснив ніч, усипавши небо зорями.

Від руїн старого Антіба до затоки Ангелів біля Ніцци розкинувся приголомшливий краєвид з горами на задньому тлі. У прихистку, за соснами, розмістилося близько сотні найпрекрасніших вілл Лазурового берега. Було чутно, як піняться хвилі, і відчувалася їхня сила й потужність.

У минулому тут часто відбувалися трагічні випадки. Прибій уже забрав чимало рибалок, туристів чи коханців, що приходили цілуватися біля води. Під шквалом нападок влада була змушена укріпити стежку, висікши в ній сходи, обладнавши світильниками і встановивши огорожу, що обмежувала й так несміливі спроби перехожих підійти до краю надто близько. Але досить було на кілька годин розгулятися вітру, і ця місцина знову ставала дуже небезпечною.

Манон упритул підійшла до того місця, де вітер повалив алепську сосну, збивши поруччя край урвища й перекривши шлях. Далі пройти було неможливо. Вона подумала, що, може, час повертатися. Тут не було жодної живої душі. Потужний містраль не сприяв прогулянкам.

Вшивайся звідси, дівчинко.

Вона застигла й прислухалася до ревіння вітру. Він розносив якийсь стогін, водночас близький і далекий. Приховану загрозу.

Хоч Манон була босоніж, вона кинулася до кручі, щоб обійти перепону, і полізла скелею, освітленою лише ліхтариком її телефона. Нижче на камінні вимальовувалася якась темна маса. Манон примружилася. Ні, задалеко, щоб роздивитися. Вона знову почала спускатися вниз, дуже обережно, поволі. Почувся тріск. Це порвалася облямівка її мереживної сукні, але Манон не зважала. Тепер

¹ Містраль — сильний і холодний південно-західний вітер на середземноморському узбережжі Франції.

вона бачила, що привернуло її увагу. Це було тіло. Труп жінки, викинутий на скелі. Що ближче підходила Манон, то дужчав її жах. Це був не нещасний випадок. Обличчя жінки було розбите на криваве місиво. *Боже мій!* Манон відчула, що ноги більше не тримають її і вона от-от знепритомніє. Вона розблокувала телефон, щоб покликати на допомогу. Покриття не було, але на екрані все ж висвітилося: «Тільки екстрені виклики». Жінка збиралася натиснути «Виклик», коли усвідомила, що вона не сама. Трохи далі сидів заплаканий чоловік. Він пригнічено схлипував, опустивши лице в долоні.

Манон перелякалася. Цієї миті вона пожалкувала, що не взяла з собою зброї. Вона обережно підійшла ближче. Чоловік підвівся. Коли він підняв голову, Манон упізнала його.

— Це все я, — сказав він, вказуючи пальцем на труп.

1992 рік

Граційна й легка, Вінка Роквелл стрибала з каменя на камінь. Здіймався все сильніший вітер. Але Вінці це подобалося. Прибій, небезпека, хмільне морське повітря, обриви, від яких обертом іде голова. Ніщо в житті не п'янило її так, як Алексіс. Цілковите, безмежне засліплення. Злиття тіл і душ. Навіть якщо вона проживе сто років, ніщо не затьмарить цього спогаду. Її вражала перспектива зустрітися потай, любитися в западині скелі.

Вона відчувала, як теплий вітер огортав її всю, обвівав її ноги, здіймаючи поділ сукні, — це була ніби прелюдія до сподіваної близькості. Серце, що вискакує з грудей, хвиля тепла, яка відносить вас і крутить вами, пульсування крові, яке змушує кожен сантиметр вашого тіла тріпотіти.

На неї чекає Алексіс. На неї чекає її кохання!

Алексіс — буря, ніч, мить. У глибині душі Вінка знала, що робить дурницю і що все це погано скінчиться. Та ні на що у світі вона не проміняла б радість цього моменту. Чекування,

шаленство любові, щемлива насолода відчуття, ніби тебе відносить ніч.

— Вінко!

Раптом на тлі ясного неба, на якому сяяв повний місяць, вималювався силует — Алексіс. Вінка ступила кілька кроків назустріч тіні. Мить — і вона майже відчула прийдешню насолоду. Потужну, пекучу, неконтрольовану. Тіла, що змішуються й розчиняються одне в одному, аж поки не губляться у хвилях і вітрі. Крики, що зливаються з криками чайок. Конвульсії, вибух, що огортає вас, білий сліпучий спалах, який вас опромінює, залишаючи враження, ніби все ваше єство розлітається на шматки.

— Алексіс!

Коли Вінка нарешті стиснула в обіймах об'єкт своєї любові, внутрішній голос знову шепнув їй, що все це погано скінчиться. Однак дівчині було чхати на майбутнє. Кохання — це все або нічого.

Важив лише цей момент.

Пекуча, отруйна спокуса Ночі.

Вчора і сьогодні

Міжнародний ліцей імені Сент-Екзюпері святкує свою 50-ту річницю

На наступних вихідних провідний заклад технологічного парку «Софія-Антиполіс» відзначить своє 50-ліття. Міжнародний ліцей, цей нетиповий для Лазурового берега заклад, створила 1967 року асоціація «Французька світська місія» для дітей іноземних громадян. Ліцей відомий своїм високим рівнем освіти, а навчальний процес у ньому організований довкола викладання іноземними мовами. Двомовні відділи дозволяють здобути міжнародні дипломи і на цей час нараховують близько тисячі французьких та іноземних учнів.

Святкування розпочнеться в п'ятницю, 12 травня, з дня відкритих дверей, під час якого учні та викладацький склад представлять свої мистецькі витвори — виставки фотографій, фільми, театральні спектаклі, — підготовлені на честь події.

Свято продовжиться опівдні наступного дня з коктейльної вечірки, на яку зберуться колишні учні та викладачі школи. Тоді ж відбудеться церемонія закладення першого каменя нової п'ятиповерхової будівлі, яка називатиметься «Скляна вежа» і замінить нинішній фізкультурний корпус, що його невдовзі знесуть. У цій ультрасучасній споруді навчатимуться учні підготовчих курсів до вищих шкіл (ПКВШ). А випуски 1990—1995 років матимуть честь востаннє побувати в спортзалі того ж вечора під час «дискача для випускників». Директорка ліцею, мадам Флоранс Гірар, сподівається, що якнайбільше людей приєднаються до святкування з нагоди річниці. «Я щиро запрошую всіх колиш-

¹ «Ніс-матен» (*Nice-Matin*) — регіональна щоденна газета південного сходу Франції.

ніх учнів та працівників приїхати й розділити з нами цей радісний момент. Спілкування, зустрічі зі старими друзями, спомини нагадують нам, звідки ми походимо, а без цього нам не зрозуміти, куди ми прямуємо», — веде далі директорка в дещо розмитих термінах, а також уточнює, що у Фейсбуку створено групу спеціально з цієї нагоди.

Стефан П'яnellі

*Forever young*¹

¹ Тут: Вічна молодість (англ.).

1

Вишнева кока-кола

Коли сидиш у літаку, що падає, марно
пристібатися, це нічого не дасть.

Харукі Муракамі

1

«Софія-Антиполіс»

Субота, 13 травня 2017

Я припаркував орендовану автівку під соснами недалеко від заправки, за триста метрів від входу в ліцей. Я приїхав сюди прямо після рейсу Нью-Йорк — Ніцца, впродовж якого не стулив очей ні на мить.

Напередодні, отримавши електронною поштою статтю про п'ятдесяту річницю мого старого ліцею, я поспішно вилетів з Мангеттену. Лист надіслали через форму зворотного зв'язку на сайті мого видавництва — писав Максим Б'янкардіні, який колись був моїм найліпшим другом, але якого я не бачив двадцять п'ять років. Він залишив мені номер мобільного, який я набрав, спершу завагавшись, а потім визнавши, що навряд чи можу вчинити інакше.

— Ти прочитав статтю, Тома? — запитав він мене майже без преамбул.

— Тому й телефоную.

— Ти знаєш, що це означає?

У його голосі дзвеніли здавна знайомі інтонації, але тон був спотворений хвилюванням, поспіхом і страхом.

Я не зразу відповів на його запитання. Так, я знав, що це означає. Що віднині все наше життя кардинально зміниться. Що решту його ми проведемо за ґратами.

— Ти маєш приїхати на Лазуровий берег, Тома, — сказав мені Максим через кілька секунд мовчанки. — Ми маємо виробити стратегію, щоб цього уникнути. Маємо спробувати щось вдіяти.

Я заплющив очі, оцінюючи наслідки того, що станеться: розмах скандалу, кримінальне розслідування, шокова хвиля, яка вдарить по наших сім'ях.

У глибині душі я завжди знав, що одного дня це може статися. Я жив майже двадцять п'ять років — чи прикидався, що жив, — із цим дамокловим мечем над головою. Я регулярно прокидався вночі весь спітнілий, розмірковуючи про події, які відбулися в ті часи, і про ймовірність, що одного дня про них хтось дізнається. Такими ночами я запивав «Лекзоміл»¹ ковточком «Каруїдзави»², але рідко коли вдавалося заснути знову.

— Ми маємо спробувати щось вдіяти, — повторив мій друг.

Я знав, що він плекає ілюзії. Адже цю бомбу, яка загрожувала знищити наші життя, ми виробили власноруч одного грудневого вечора 1992-го.

І ми обидва знали, що немає жодного способу її знешкодити.

2

Замкнувши дверцята, я пройшовся до заправки. Це був такий собі сільський універсам в американському стилі, який усі називали «У Діно». За поспами з паливом височіла будівля з пофарбованих дощок у колоніальному стилі, в якій містилася крамничка й затишне кафе з великою терасою під навісом.

Я штовхнув вхідні двері. Відтоді це місце не дуже змінилося й досі мало такий вигляд, ніби існувало поза часом.

¹ «Лекзоміл» — заспокійливий препарат.

² «Каруїдзава» (*Karuizawa*) — марка японського односолодового віскі.

У глибині приміщення коло побіленої дерев'яної стійки стояли барні стільці, а на самій стійці скраю лежали під скляними ковпаками різнобарвні тістечка. Рештою залу до самої тераси були розкидані диванчики і столи. На стінах висіли емальовані таблички з рекламою нині вже зниклих старих торговельних марок, а також афіші з Рив'єрою епохи шалених 20-х. Щоб поставити більше столів, прибрали більярд та ігрові автомати, які так часто під'їдали мої кишенькові гроші: «Аут ран», «Арконоїд», «Стрит файтер II»¹. Вижив лише настільний футбол, старий спортивний «Бонзіні»² з затертим до дір килимком.

Я не втримався і погладив масивний корпус футбольного стола з буку. На цьому самому місці ми з Максимом годинами відтворювали всі найбільші матчі «Олімпік Марсель». Перед очима посипалися картинки: гет-трик³ Папена під час Кубка Франції 1989 року; рука Вата у грі проти «Бенфіки»; ребро правої ноги Кріса Воддла проти «Мілану» того славнозвісного вечора, коли на стадіоні «Велодром» вимкнулося світло. На жаль, ми не святкували разом такий довгожданий успіх — перемогу в Лізі чемпіонів 1993-го. Того року я вже поїхав з Лазурового берега до Парижа навчатися в бізнес-школі.

Я дав атмосфері кафе заповонити мене. Не лише з Максимом я приходив сюди після занять. Найяскравіші мої спогади стосувалися Вінки Роквелл, дівчини, в яку я тоді був закоханий. Дівчини, в яку тоді були закохані всі хлопці. Це було вчора. Це було цілу вічність тому.

Прямуючи до стійки, я відчув, як волосся на руках стає дибки від картин, що вимальовувалися в моїй голові. Я пригадав дзвінкий сміх Вінки, її зуби з щербинкою, її легкі суєтні, парадоксальну вроду, відчужений погляд, який ковзав

¹ Назви популярних на той час комп'ютерних відеоігор (*Out Run, Arkanoid, Street Fighter II*).

² «Бонзіні» (*Bonzini*) — французький виробник обладнання для настільного футболу.

³ Гет-трик — три голи, забиті одним гравцем упродовж одного матчу.

усім навколо з удаваною зацікавленістю. Я пригадав, що у Діно Вінка пила вишневу колу, а взимку замовляла гарячий шоколад з маленькими маршмелоу на поверхні.

— Чого бажаєте?

Я не повірив своїм очам: заклад досі тримало те саме італійсько-польське подружжя — Валентіні, — і я пригадав їхні імена з першого ж погляду. Діно (очевидно...) відірвався від чищення кавоварки, щоб обслужити мене, а Анна гортала місцеву газету. Чоловік набрав вагу і втратив волосся, вона втратила білявий колір кіс та набрала зморщок. Та з часом вони почали здаватися ліпшою парою. Так усіх зрівнює старість: висушує надто яскраву вроду, інколи вкриваючи її патиною, і надає шарму банальнішій зовнішності.

— Мені кави, будь ласка. Подвійне еспreso.

Я почекав кілька секунд, а тоді вирішив спровокувати минуле, прикликавши привид Вінки:

— І одну вишневу кока-колу з соломинкою та льодом.

Цієї миті я вже думав, що хтось із Валентіні от-от мене впізнає. Мої батьки керували Сент-Екзюпері з 1990-го по 1998 рік. Тато займався самим ліцеєм, а мама — підготовчими курсами, і на цій підставі їм надали службове житло на території студмістечка. Тож я часто бував у цьому кафе. Інколи я допомагав Діно прибрати в коморі чи приготувати його славнозвісні *frozen custards*¹ за рецептом його батька в обмін на кілька безплатних партій у «Стрит файтер». Жінка не відірвала очей від газети, а старий італієць дав мені рахунок і простягнув напої, та в його втомленому погляді не спалахнуло ані іскорки.

Кафе було заповнене лише на чверть, що було дивовижно навіть для суботнього ранку. Багато учнів Сент-Екзю жили в гуртожитку, і за моїх часів їхня значна частина залишалася в ліцеї на вихідні. Я скористався відсутністю відвідувачів і попрямував до столика, за яким ми з Вінкою постійно сиділи: у самому кутку тераси, під запашним сосновим гіллям.

¹ Морозиво з заварним кремом (англ.).

Як зорі впізнають одна одну, так і Вінка завжди сідала обличчям до сонця. З тацею в руках я зайняв своє звичне місце, спиною до дерев. Узяв свою чашку з кавою і поставив склянку вишневої коли перед порожнім стільцем.

З колонки лунав старий шлягер «Ар-і-ем» «Втрачаючи віру»¹, що, хоч і здавався багато кому піснею про релігію, насправді просто описував муки безталанного, невзаємного кохання. Розпач хлопця, який кричав коханій дівчині: «Гей, поглянь, я тут! Чому ти мене помічаєш?» Стисла історія мого життя.

Гілки тріпотіли на вітерці, сонце зблискувало на дошках настилу. За кілька секунд я ніби від помаху чарівної палички опинився на початку 1990-х років. Переді мною, під весняним світлом, просіяним крізь гілля, заворушився привид Вінки, і я почув відлуння наших пристрасних розмов. Я слухав, як вона з запалом говорить про «Коханця» та «Небезпечні зв'язки». Я відповідав їй, згадуючи «Мартіна Ідена» та «Красуню господаря»². За цим самим столом ми годинами обговорювали фільми, які дивилися середами після обіду в кінотеатрі «Стар», що в Каннах, чи в антибському «Казино». Їй подобалися стрічки «Фортепіано» та «Тельма і Луїза», я любив «Крижане серце» та «Подвійне життя Вероніки».

Пісня добігла кінця. Вінка наділа свої окуляри «Рейбен»³, надпила кока-колу крізь соломинку і підморгнула мені через кольорові скельця. Тоді вона почала бліднути, аж поки зовсім не зeszла, поклавши край нашому чарівному побаченню.

Навколо була вже не безтурботна літня спека 1992-го. Я був сам-один, сумний і захеканий, у гонитві за примара-

¹ «Втрачаючи віру» (*Losing My Religion*) — найвідоміша пісня американського рок-гурту «Ар-і-ем» (*R.E.M.*).

² Романи, відповідно, Маргеріт Дюрас, П'єра Шодерло де Лакло, Джека Лондона й Альбера Коена.

³ «Рей-бен» (*Ray-Ban*) — американське підприємство-виробник проти-сонцевих окулярів та оправ для коригувальної оптики.

ми моєї втраченої юності. Я не бачив Вінки вже двадцять п'ять років.

Власне, *ніхто* не бачив її вже двадцять п'ять років.

3

У неділю, 20 грудня 1992-го, Вінка Роквелл, дев'ятнадцяти років, утекла до Парижа з Алексісом Клеманом, її двадцятисемилітнім викладачем філософії, з яким вона таємно зустрічалася. Востаннє їх двох бачили наступного ранку в готелі в сьомому окрузі столиці, неподалік від базилики Святої Клотильди. Після цього будь-який їхній слід був втрачений. Вони ніколи не давали про себе знати, ніколи не зв'язувалися ні з родичами, ні з друзями. Вони буквально розчинилися в повітрі.

Така була офіційна версія.

Я витягнув з кишені статтю з «Ніс-матен», яку вже перечитував сотню разів. Під напозір банальним змістом вона приховувала інформацію, трагічні наслідки якої поставлять під сумнів усім відомі факти цієї справи. Нині всі прославляють *правду* і *прозорість*, але правда рідко виявляється такою, якою здається, і в цьому конкретному випадку нікому не принесе спокою, не допоможе подолати травму і не відновить справедливості. Правда потягне за собою лише біду, травлю й наклепи.

— О! Пробачте, месє!

Якийсь незграбний учень ліцею, біжучи поміж столиків, зачепив склянку з колою рюкзаком. Я рефлексивно підхопив склянку в польоті, перш ніж вона встигла розбитися. Кількома паперовими серветками витер стіл, але напій пролився мені на штани. Я попрямував до вбиральні. Мені знадобилося добрих п'ять хвилин, щоб зашпори плями, і ще стільки ж, щоб повністю висушити штани. Не варто було з'являтися на зустрічі випускників так, щоб усі подумали, ніби я обісцявся.

Після цього я повернувся до столика, щоб забрати піджак, який висів на спинці стільця. Кинувши погляд на стіл, я відчув, як закалатало моє серце. Поки мене не було, хтось склав удвоє копію статті й поклав зверху протисонцеві окуляри. «Рей-бен клабмастер» з кольоровими скельцями. Хто зіграв зі мною цей злий жарт? Я роззирнувся навколо. Діно балакав з якимось типом на заправці. Анна поливала герань з іншого боку тераси. Окрім трьох сміттярів, що перепочивали за стійкою, у кафе сиділи нечисленні студенти, які працювали за своїми макбуками або переписувалися у смартфонах.

Чорт...

Я мусив торкнутись окулярів, щоб визнати, що не марю. Узявши їх, я помітив: на вирізці був напис. Одне-єдине слово, виведене акуратним круглястим почерком:

«Помста».

2

Відмінник та *bad boys*¹

Той, хто контролює минуле,
контролює майбутнє.

Джордж Орвелл. 1984

1

«Пофарбуй чорним», «Без сюрпризів», «Одна»²...

На вході до студмістечка шкільний оркестр зустрічав гостей мелодіями «стоунзів», «Рейдіогед» і «Ю-ту». Музика — жахлива і зваблива водночас — супроводжувала новоприбулих до центральної точки ліцею, Каштанової площі, де мали відбуватися ранкові вчористості.

«Софія-Антиполіс», науково-технічна зона, належна до кількох муніципалітетів (серед яких Антіб і Вальбон), яку часто називали французькою Кремнієвою долиною, була зеленим куточком на вкритому бетоном Лазуровому березі. На її двох тисячах гектарів соснового бору оселилися тисячі стартапів і великих компаній у провідних галузях. Місцина мала свої козири, які приваблювали кваліфікований персонал з усього світу: тепле сонечко впродовж трьох чвертей року, близькість до моря та гірськолижних курортів в Альпах, численні спортивні команди та міжнародні школи високого рівня, на чолі яких стояв лицей імені Сент-Екзюпері — верхівка освітньої піраміди департаменту Приморські Альпи. Заклад, до якого всі батьки сподівалися одного дня віддати своїх нащадків,

¹ Погані хлопці (англ.).

² «Пофарбуй чорним» (*Paint It Black*), «Без сюрпризів» (*No Surprises*), «Одна» (*One*) — відомі пісні рок-гуртів «Роллінг стоунз» (*Rolling Stones*), «Рейдіогед» (*Radiohead*) і «Ю-ту» (*U2*) відповідно.

повіривши в майбутнє, обіцяне девізом школи: «*Scientia potestas est*»¹.

Проминувши хатинку сторожа, я пройшов уздовж будівлі адміністрації та корпусу для викладачів. Споруди студмістечка, зведені в 1960-х роках, починали старішати, але загалом комплекс лишався блискучим. Архітектор, який його розробив, розумно скористався унікальним ландшафтом плато Вальбон. Цього суботнього ранку повітря було приємне, а небо — насичено-синє. Куби й паралелепіеди зі сталі, бетону та скла, розкидані поміж сосен і гариги², скелястих круч і нерівного рельєфу, гармонійно вписувалися в горбистий краєвид. Трохи нижче, довкола великого озера, виднілися триповерхові кольорові будиночки, наполовину сховані за деревами. Гуртожитки, кожен з яких мав ім'я митця, що бував на Лазуровому березі: Пабло Пікассо, Марк Шагал, Ніколя де Сталь, Френсіс Скотт Фіцджералд, Сідні Беше, Грем Грін...

Я жив тут із чотирнадцяти до вісімнадцяти років у службовому житлі, яке тоді надавали моїм батькам. Я досі зберігав яскраві спогади про ті часи. Особливо зачарування, яке я відчував щоранку, прокидаючись поруч із сосновим лісом за вікном. З моєї спальні навіть розгортався приголомшливий краєвид, на який я саме дивився: блискуча поверхня озера, дерев'яний понтон та ангари для човнів. Після двох десятків років у Нью-Йорку я переконав себе, що люблю електрично-синє небо Мангеттену більше за спів містралю і цикад, енергійність Брукліну та Гарлему — більше за пахощі евкаліпту й лаванди. «Та чи це все-таки правда?» — запитував я себе, обходячи Агору (скляну будівлю, зведену на самому початку 1990-х навколо бібліотеки, яка містила кілька амфітеатрів, а також кінозал). Тоді я дійшов до історичного корпусу, споруди з червоної цегли під готику, що скидалася на деякі американські університети. Ця будівля була цілковитим анахронізмом і не пасувала до решти архітектур-

¹ Знання — сила (*лат.*).

² Гарига — типові для Середземномор'я розріджені зарості низькорослих вічнозелених чагарників.

Зміст

Стежка контрабандистів

Вчора і сьогодні

Forever young

1. Вишнева кока-кола	24
2. Відмінник та <i>bad boys</i>	31
3. Що ми зробили	52
4. Двері лиха	61
5. Останні дні Вінки Роквелл	78
6. Засніжений пейзаж	91

Не такий, як інші

7. На вулицях Антіба	102
8. Літо «Блакитної безодні»	113
9. Немов життя троянди	127
10. Сокира війни	139
<i>Не такий, як інші</i>	153
11. За її усмішкою	156
12. Дівчата з вогненным волоссям	171

Смерть і дівчина

13. Площа Катастрофи	190
<i>Фанні</i>	201
14. Дискач	211
<i>Аннабель</i>	224

15. Найперша красуня в школі	230
<i>Аннабель</i>	240
16. Ніч досі чекає на тебе	243
17. Сад янголів	248
<i>Рішар</i>	254
18. Дівчина та ніч	257

Епілог(и). Після Ночі

<i>Прокляття хороших людей</i>	266
<i>Жан-Крістоф</i>	270
<i>Пологовий будинок</i>	272
<i>На крок попереду від небезпеки</i>	275
<i>Дар романіста</i>	279
 <i>Правда і неправда</i>	 283

Літературно-художнє видання

МЮССО Гійом
Дівчина та ніч

Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *Т. М. Куксова*
Редактор *А. В. Хлівний*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. Є. Замазій*

Підписано до друку 21.05.2019. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Literaturna». Ум. друк. арк. 15,12.
Наклад 4500 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: corp@bookclub.ua

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у друкарні «Фактор-Друк»
61030, м. Харків, вул. Саратовська, 51.
Тел.: + 3 8 057 717 53 57

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**

e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків

тел./факс +38(057)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua

Мюссо Г.

М98 Дівчина та ніч : роман / Гійом Мюссо ; пер. з фр. Е. Євтушенко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 288 с. : іл.

ISBN 978-617-12-6086-3

ISBN 978-2-7021-6363-4 (фр.)

Знаєш, не всі зниклі безвісти насправді зникають. Не всі злочини розкриваються. І не завжди вбивці дістають по заслугі у в'язниці. Надто якщо винні — підлітки. І надто якщо все це сталося чверть століття тому. Запевняю, ніхто й не згадає. Але на зустрічі випускників хтось обмовився, що школу планують трохи змінити. Передусім знести тренажерний зал... Я бачу в твоїх очах страх. А що ти бачиш в моїх? Її обличчя. І правду, яку ми поховали разом із тілом. Думали, що поховали...

УДК 821.133.1